

РЕШЕНИЕ

№ 5285

гр. София, 19.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО Ш ВЪЗЗИВЕН БРАЧЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на девети октомври през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: Любомир Луканов
Членове: Клаудия Р. Митова
Петя Попова

при участието на секретаря Ирина Ст. Василева
като разгледа докладваното от Любомир Луканов Въззивно гражданско дело
№ 20231100501368 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Част втора, Дял втори, Глава двадесета от
Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Образувано е по въззивна жалба на малолетната И. Т. К., действаща чрез своята
майка и законна представителка Л. С. Г., срещу съдебно решение № 11074 от
12.10.2022г., постановено по гр. дело № 45699/2021г. по описа на СРС, 80 с-в, в частта
относно размера на присъдена издръжка за малолетното дете.

С молба вх. № 14892/16.02.2023г. по описа на СГС, въззивницата, чрез
упълномощения представител – адв. Пл. С. от АК – Пловдив конкретизира, че обжалва
решението в частта, с която е отхвърлен искът за изменението на издръжката на
малолетното дете И. Т. К., родена на *****, за разликата над 177.50 лв. до 350 лв.

Във въззивната жалба са развити оплаквания за неправилност на постановеното
решение поради нарушение на материалния закон и допуснато съществено нарушение
на съдопроизводствените правила, като са представени нови доказателства за доходите
на майката на въззивника.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК въззиваемият ответник Т. В. К. е подал
отговор на въззивната жалба, с който я оспорва като неоснователна. Сочи
доказателства.

От малолетната И. Т. К., действаща чрез своята майка и законна
представителка Л. С. Г., е подадена и частна жалба срещу определение № 32044 от

25.11.2022г. по гр. дело № 45699/2021г. по описа на СРС, 80 с-в.

С молба вх. № 14892/16.02.2023г. по описа на СГС, е конкретизирано, че обжалва определението в частта, с която е отхвърлена молбата по чл. 248 от ГПК за изменение на решението в частта за разносните за разликата над присъдената 0.01 лв. до претендирания размер.

В срока по чл. 276, ал. 1 от ГПК ответникът Т. В. К. не е подал отговор на частната жалба.

Във въззивното производство са събрани нови доказателства за нововъзникнали след подаването на отговора на жалбата обстоятелства, които са от значение за делото - доходите на родителите на малолетната И. Т.К..

Софийски градски съд, в настоящия си състав, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира от фактическа страна следното:

С решение № 11074 от 12.10.2022 г. по гр. дело № 45699/2021 г. на СРС, 80 състав, съдът на основание чл. 150 от СК, вр. чл. 143, ал. 2 от СК е изменил размера на определената с влязло в сила на 17.01.2018 г. решение от 02.01.2018 г. по гр. дело № 15257/2016 г. на СРС, 80-ти състав, дължима месечна издръжка в полза на И. Т. К., в размер на сумата от 130 лева, като е осъдил Т. В. К. да заплаща на малолетното си дете И. Т. К., чрез неговата майка и законен представител Л. С. Г., месечна издръжка в размер на сумата от 177.50 лева, считано от датата на предявяване на исковата молба до настъпване на законна причина, изменяща размера ѝ или прекратяваща издръжката, ведно със законната лихва за забава върху всяка просрочена вноска. Съдът е отхвърлил исковата претенция за разликата до пълния предявен размер от 350 лева, като неоснователна. Допуснал е предварително изпълнение в частта за издръжката.

С решението си първостепенният съд е осъдил на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК Т. В. К. да заплати на И. Т. К., чрез нейната майка и законен представител Л. С. Г., сумата от 129,54 лева – разноски по делото, както и да заплати по сметка на СРС сумата от 68.40 лева – държавна такса, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

С определение № 32044 от 25.11.2022г., постановено в производство по чл. 248 от ГПК, съдът е изменил решение № 11074 от 12.10.2022 г., постановено по гр. д. № 45699/2021 г. по описа на СРС, 80-ти състав, в частта за разносните, като е осъдил на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК Т. В. К. да заплати на И. Т. К., чрез нейната майка и законен представител Л. С. Г., допълнително сумата от 0.01 стотинки (или общо сумата от 129.55 лева) – разноски по делото. Оставил е без уважение молбата с вх. № 229028 от 26.10.2022 г. в останалата ѝ част, като неоснователна.

I. По въззивната жалба съдът приема следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, от ищцовата страна в първоинстанционното производство, имаща правен интерес от обжалването и е насочена срещу подлежащ на възивно обжалване по силата на чл. 258 от ГПК валиден и допустим съдебен акт. За въззивното производство държавна такса не се дължи от въззивника на основание чл. 83, ал. 1, т. 2 от ГПК. По изложените съображения съдът приема, че въззивната жалба е редовна и допустима, поради което следва да се разгледа по същество.

Съгласно нормата на чл. 269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Първоинстанционното решение е валидно, тъй като не е постановено в

нарушение на правни норми, които регламентират условията за валидност на решенията. Постановено е от съд с правораздавателна власт по спора, в законен състав, в необходимата форма и с определеното съдържание.

Въззивната инстанция приема, че решението в обжалваната част е допустимо, тъй като са били налице положителните предпоставки и са липсвали отрицателните за предявяване на исковата молба, а съдът се е произнесъл именно по исковата молба с която е бил сезиран, поради което няма произнасяне в повече от поисканото.

Въззивната жалба е частично основателна.

Доводите на въззивника касаят противоречие с материалния закон и необоснованост на решението поради неправилни изводи въз основа на доказателствата по делото.

Наведените доводи за неправилност на решението поради противоречие с материалния закон са неоснователни. Първостепенният съд не е допуснал нарушение на императивни правни норми.

При определяне размера на увеличената месечна издръжка съдът се съобразява с увеличените нужди на детето и възможностите на задължения родител да покрие тези нужди, респ. с останалите неудовлетворени нужди на детето, когато е присъдена издръжката, чието изменение (увеличение) се иска, и променените (увеличените) възможности на задължения родител да покрие тези неудовлетворени нужди. Искът за увеличение на присъдената месечна издръжка може да се основава на едновременното увеличение на нуждите на детето и на възможностите на родителя, който дължи издръжката му.

Към момента на определяне на месечната издръжка за И. Т. К., родена на *****, в размер от 130 лева, със решението от 02.01.2018 г. по гр. дело № 15257/2016 г. на Софийския районен съд, 80 състав, детето е било на 7 години и 1 месец, а към момента на приключване на съдебното дирене във въззивната инстанция по настоящото производство, то е навършило 12 години и 10 месеца. От определянето на месечната издръжка от 130 лева е настъпило съществено изменение на обстоятелствата, обуславящо размера на издръжката. През изминалия период от повече от 5 години И. Т. К. е пораснала, с което дефинитивно са се увеличили и потребностите ѝ от средства за съществуване, за образование, за социално-културно развитие (доколкото всеки човек неминуемо има нужда от такива), както и допълнителните разходи за специфичните ѝ нужди, които не могат да бъдат задоволявани с определената издръжка в размер от 130 лева. Настъпили са трайни промени в обстоятелствата, при които размерът на издръжката е бил формиран. Тези изменения имат траен, продължителен и необратим характер, от което може да се направи категоричен извод, че няма да се възвърне състоянието преди настъпването на изменилите се обстоятелства (нуждаещият се да има нужда от по-малко средства за месечната си издръжка).

Относно установените в първоинстанционното производство нужди на детето И. Т. К., както и доходи на майката Л. С. Г., настоящият състав на основание чл. 272 от ГПК препраща към мотивите на СРС, като не следва да ги преповтаря в съдебния си акт.

Във въззивното производство са приети нови доказателства от които се установи, че дължащият издръжка въззиваем Т. В. К. получава месечен доход от пенсия за инвалидност поради общо заболяване от 444.58 лева, видно от разпореждане № 21231636750 от 30.06.2023г. на НОИ, ТД-София-град. Здравословното състояние на дължащия издръжка баща на въззивницата е установено с Експертно решение № 0038 от заседание 01 от 23.01.2023г., издадено от IV МБАЛ – София ЕАД. От същото се

доказва, че Т. В. К. е с 50 % трайно намалена работоспособност, считано от 23.02.2023г. (датата на влизане в сила) и със срок до 01.01.2026г.

Въззивният съдебен състав приема, че бащата не разполага с минимално необходимите материални възможности да заплаща претендираната пред въззивния съд месечна издръжка от 350 лв., тъй като по делото е установено, че той страда от заболяване, което съществено намалява трудоспособността му, представляващо трайна съществена промяна във възможностите на задълженото лице да дава издръжката (в този смисъл реш. № 154 от 16.07.2013г. по гр. д. № 1435/2012г. на ВКС, ГК, III Г.О.). По делото не е установен размерът на месечното брутно трудово възнаграждение на въззиваемия (доходът по смисъла на т. 5 от ППВС 5/1970 г. – така и ТР № 34 от 05.12.1973 г. по гр. д. № 11/1973 г., ОСГК на ВС), тъй като не е установено същият да е в трудово правоотношение по което да престира труд, респ. да получава възнаграждение. Този извод на съда се подкрепя и от представеното копие от регистрационната карта на Т. В. К., издадена от Агенция по заетостта, Дирекция „Бюро по труда“ Възраждане, от която се установява, че същият е регистриран като търсещ работа, считано от 04.05.2023г.

Ръководейки се от законните критерии, въззивната инстанция счита, че за месечната издръжка на детето И. Т. К. са необходими общо не по-малко от около 1200 лв. – с оглед на изискването с издръжката да се осигурят условия на живот, *каквито детето би имало, ако родителите живееха заедно*. Получаването на издръжка е безусловно, доколкото не е обусловено от каквито и да е допълнителни предпоставки извън наличие на качеството „ненавършило пълнолетие дете“ и на нужда от издръжка, която не е задоволена изцяло по друг начин - например чрез получаване *от детето* на доходи от трудово възнаграждение, пенсия, социални помощи, доходи от имоти, семейни добавки и други такива (т. 2 от ПП № 5 от 16.11.1970 г. на ВС). Нуждите на лицата, които имат право на издръжка, се определят съобразно обикновените условия на живот за тях, като се вземат предвид възрастта, образованието, здравен статус и други обстоятелства, които рефлектират върху тях. Нуждата от издръжка при подрастващите поначало се предполага.

От сумата, която е необходима за месечната издръжка на въззивницата, бащата следва да поеме сума в размер на 200 лв. месечно. Съдът увеличава месечната издръжка до сумата от 200 лева, като съобрази бързо настъпващите инфлационни процеси от началото на 2022г., продължаващи и през 2023г. (съгласно публично достъпната информация на електронна страница на Национален статистически институт <https://www.nsi.bg/>), които негативни последици не следва да се поемат изцяло от родителя, който полага непосредствените грижи за детето, макар и последният да реализира месечен доход, който е в значително по-висок размер от другия родител. Не се събраха доказателства, от които да се обоснове извод, че бащата Т. В. К. има финансови възможности да заплаща издръжка за детето И. в пълния претендиран размер от 350 лева. Съдът прие за установено, че същият не реализира месечен доход от работна заплата, а единствено от пенсия за инвалидност, която е в размер от 444.58 лв. Средномесечният осигурителен доход за страната в периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. по данни на Националния осигурителен институт, публично достъпни на електронна страница <https://nssi.bg/> е 1298.45 лева, а реалният месечен доход на Т. В. К. от пенсия е почти три пъти по-нисък по размер (2.92). Не се установи въззиваемият реално да е получил суми по образувани изпълнителни дела или други доходи от правоотношения, които да са достатъчни за да заплаща месечна издръжка за детето И. в размер по-висок от 200 лв. Фактът, че бащата Т. В. К. не реализира трудови доходи не го освобождава както от алиментните задължения към детето му, така и от задоволяване на нуждата на детето от допълнителни грижи

(каквато не е спорна между страните). Последното следва не само от императивната норма на чл. 143, ал. 2 от СК, която постановява, че родителите *дължат издръжка* на своите ненавършили пълнолетие деца *независимо дали са работоспособни и дали могат да се издържат от имуществото си*, но и от морално-етични съображения, които съдът не следва да игнорира. В този смисъл съдът не обсъжда облигационните задължения на родителите на И. Т. К. (напр. с „Топлофикация София“ ЕАД, Банка ДСК и др.) и възможностите им да се издържат от имуществото си.

Разпоредбата на чл. 142, ал. 2 от СК определя като минимум на издръжката $\frac{1}{4}$ от размера на минималната работна заплата за страната. Въззивният съдебен състав съобрази, че определеният от първостепенния съд размер на месечната издръжка, към момента на приключване на съдебното дирене в настоящата инстанция, е по-нисък от посочения в чл. 142, ал. 2 от СК минимален размер за издръжката на дете (МРЗ за страната от 01.01.2023г. е 780 лева, т.е. минималният размер на издръжката за детето е 195 лева). Определената от районния съд месечна издръжка за детето И. Т. К. в размер от 177.50 лв., макар и съобразена с приложимата норма при приключване на първоинстанционното производство, вече не отря на законовото изискване към датата на приключване на устните състезания пред настоящата инстанция, с оглед на увеличения размер на минималната работна заплата за страната (считано от 01.01.2023г.). При изменение на обстоятелствата издръжката може да бъде изменена (арг. от чл. 150 от СК), както бъде увеличена с оглед нуждите на детето, но и съобразно с възможностите на бащата.

С оглед изложеното, решението на Софийския районен съд следва да се отмени частично в обжалваната с въззивната жалба част за разликата над 177.50 лв. до сумата от 200 лева, като въззиваемият бъде осъден да заплаща на детето И. Т. К. издръжка от още 22.50 лева. Съдът присъжда месечната издръжка от 200 лева, считано от 29.07.2021г. – датата на пощенското клеймо, с което исковата молба е изпратена в съда. Издръжката се дължи до настъпване на законни причини за нейното изменение или прекратяване. Съдът присъжда и законната лихва за забава върху месечната издръжка. За останалата част за разликата от 200 до 350 лева, първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно.

II. По частната въззивна жалба на ищцата И. Т. К., действаща чрез своята майка и законна представителка Л. С. Г., срещу определение № 32044 от 25.11.2022г. по гр. дело № 45699/2021г. по описа на СРС, 80, постановено по реда на чл. 248 от ГПК, съдът приема следното:

Частната жалба е допустима, като подадена в срок и от надлежна страна срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

Разгледана по същество, частната жалба е частично основателна.

Пред първата съдебна инстанция ищцата е доказала направени разноски за адвокатско възнаграждение в размер на сумата от 1 000 лева - заплатено по договор за правна защита и съдействие. Ответната страна своевременно е въвела възражение за прекомерност на разноските на ищеца. Извършвайки преценката за наличие на основанията по чл. 78, ал. 5 от ГПК, с оглед на задължителните указания по ТР № 6/2012 от 06.11.2013 г. на ОСГТК на ВКС, въззивният съдебен състав съобрази, че делото е с типичната за този тип дела фактическа и правна сложност. Сложността на делото не е изключителна, тъй като не са извършвани процесуални действия, които да го отличават от други дела от същия тип (напр. не е допускана съдебна експертиза и вещото лице не е излагало устно заключението си в съдебно заседание, не са събирани гласни доказателства, не е провеждана очна ставка в хипотезата на чл. 174 от ГПК и т.н.). Съдът съобрази и обема на предоставената адвокатска защита, както и

разпоредбата на чл. 7, ал. 1, т. 6 от Наредбата № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, което минимално възнаграждение възлиза на сумата от 300 лева. Следва, че възражението по чл. 78, ал. 5 от ГПК е основателно, а заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение е прекомерно, поради което и последното следва да бъде намалено до размер от 600 лева, която сума включва и възнаграждението по чл. 7, ал. 9 от Наредбата № 1/2004 г. (в приложимата редакция в ДВ, бр. 68 от 2020 г.). При съобразяване уважената част от иска (уважен за сумата от 70 лв., при искова претенция за увеличение от 220 лв.), ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски (признати от съда до сумата от 600 лв.) в размер от 190.91 лв. По изложените съображения обжалваното определение следва да бъде отменено в частта, с която е отхвърлено искането на ищеца за разликата над 129.55 лева до 190.91 лева, а в останалата обжалвана част - да бъде потвърдено.

III. По разноските във въззивното производство:

Върху присъдената от настоящата инстанция издръжка въззиваемият дължи държавна такса и съдът го осъжда за сумата от 32.40 лева по сметка на СГС.

Страните своевременно претендират разноски пред въззивната инстанция и съдът дължи произнасяне.

Въззивницата е доказала платени разноски за адвокатско възнаграждение за настоящото производство в размер от 700 лв., а въззиваемата страна своевременно е въвела възражение по чл. 78, ал. 5 от ГПК, което е основателно. Производството пред въззивната инстанция не се отличава от типичната за този тип въззивни дела фактическа и правна сложност (проведено е едно открито съдебно заседание в което са събрани само нови писмени доказателства), поради което и съдът определя адвокатското възнаграждение в минимален размер от 500 лв., съгласно чл. 7, ал. 1, т. 6 от Наредбата № 1/2004 г. (в приложимата редакция - ДВ изм., бр. 88 от 2022 г.). При съобразяване с уважената част от въззивната жалба, съдът осъжда въззиваемия да заплати на въззивницата сумата от 65.22 лв. - разноски за адвокатско възнаграждение пред СГС.

Въззиваемият е доказал направени разноски за адвокатско възнаграждение в размер от 500 лв. Договорът за правна защита и съдействие (лист 51 от делото) има характера на разписка на вписването за направеното плащане в договора и е достатъчно доказателство за направените разноски съгласно приетото в т. 1 от Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК на ВКС. По изложените съображения съдът осъжда въззивницата да заплати на въззиваемия разноски във въззивното производство от 434.78 лв. – съразмерно с отхвърлената част на жалбата.

Така мотивиран, Софийски градски съд, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ съдебно решение № 11074 от 12.10.2022г., постановено по гр. дело № 45699/2021 година на Софийския районен съд, 80 състав, в частта, с която е отхвърлен иска по чл. 150 от СК, вр. с чл. 143, ал. 2 от СК за

присъждане на месечна издръжка на малолетната И. Т. К., ЕГН *****, действаща чрез своята майка Л. С. Г., ЕГН *****, за разликата над 177.50 лева до 200 лева и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА Т. В. К., ЕГН *****, да заплаща на малолетната И. Т. К., ЕГН *****, действаща чрез нейната майка и законен представител Л. С. Г., ЕГН *****, още 22.50 (двадесет и два лева и петдесет стотинки) лева месечна издръжка - общо 200 (двеста) лева, считано от 29.07.2021г. до настъпване на законни причини за нейното изменение или прекратяване, ведно със законната лихва върху всяка просрочена сума до окончателното ☐ изплащане;

ПОТВЪРЖДАВА съдебно решение № 11074 от 12.10.2022г., постановено по гр. дело № 45699/2021 година на Софийски районен съд, 80 състав, в останалата обжалвана част;

ОТМЕНЯ съдебно определение № 32044 от 25.11.2022г., постановено по гр. дело № 45699/2021 година на Софийски районен съд, 80 състав, в частта, с която е оставена без уважение молбата с вх. № 229028 от 26.10.2022 г. за разликата над 129.55 лева до 190.91 лева и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК Т. В. К., ЕГН *****, да заплати на И. Т. К., ЕГН *****, действаща чрез нейната майка и законен представител Л. С. Г., ЕГН *****, допълнително сумата от 61.36 (шестдесет и един лева тридесет и шест стотинки) лева, представляващи разноси за адвокатско възнаграждение в производството по гр. дело № 45699/2021 година на Софийски районен съд, 80 състав;

ПОТВЪРЖДАВА съдебно определение № 32044 от 25.11.2022г., постановено по гр. дело № 45699/2021 година на Софийския районен съд, 80 състав, в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА Т. В. К., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, да заплати по сметка на Софийски градски съд, с адрес: гр. София, бул. „****“, сумата от 32.40 (тридесет и два лева и четиридесет стотинки) лева – държавна такса по въззивно гр. дело № 1368/2023 г. по описа на Софийски градски съд, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав.

ОСЪЖДА Т. В. К., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК,

да заплати на И. Т. К., ЕГН *****, действаща чрез нейната майка и законен представител Л. С. Г., ЕГН *****, сумата от 65.22 (шестдесет и пет лева двадесет и две стотинки) лева, представляващи разноси за адвокатско възнаграждение в производството по въззивно гр. дело № 1368/2023 година по описа на Софийски градски съд, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав;

ОСЪЖДА И. Т. К., ЕГН *****, действаща чрез нейната майка и законен представител Л. С. Г., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, да заплати на Т. В. К., ЕГН *****, сумата от 434.78 (четиристотин тридесет и четири лева седемдесет и осем стотинки) лева, представляващи разноси за адвокатско възнаграждение в производството по въззивно гр. дело № 1368/2023 година по описа на Софийски градски съд, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____